

Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
53. ročník, školský rok 2024/2025
Písomný test pre kategóriu G – ZŠ (5. ročník)
 *Monotematikus és elméleti rész - feladatok

Név:
 Iskola: Osztály:
 Elért pontszám: Ebből a monotematikus részben (*):

1. *A hóviszonyokat szemléltető táblázatban egészítsd ki a hiányzó részeket a síterek megnevezéseiben!

	Sítérp megnevezése:	Hóvastagság:	Körülmények:
a)	Malinô	30 cm	Jók
b)	Kubínska	35 cm	Jók
c)	Pezinská	5 cm	Korlátozottak
d)	Bachledova	50 cm	Nagyon jók

2. *A barlangok Szlovákia legjelentősebb természeti kincsei közé tartoznak. Írd be a nevüket a következő mondatokba!

- a) Szlovákia látogatható barlangjai közül kettő büszkélkedhet jégdíszítéssel. Ezek a(z)-jégbarlang és a(z)-jégbarlang.
- b) A Kis-Kárpátok egyetlen látogatható barlangja a (z)-barlang.
- c) A(z)-barlang a Baradla-barlanggal együtt egyedülálló barlangrendszer alkot két állam területén.
- d) Az egyedi barlangdísz, ami a jobb oldali képen is látható, a világon csak néhány helyen fordul elő. Ezek közé tartozik a szlovákiai *O..... a.....-barlang.*

3. Tongatapu és Niue a Csendes-óceán szigetei, körülbelül 600 km-re egymástól. A Föld ugyanazon féltekén található, de közöttük húzódik a dátumváltó vonal. Ezért mindenkinek, aki e szigetek között mozog, nagyon oda kell figyelnie a dátumra.

Február 4-én, kedden 9.00 órakor James, a turista Tongatapu szigetéről keletre repült Niue szigetére. A repülés egy óráig tartott. James pontosan 24 órát töltött Niuéen, és visszarepült Tongatapu szigetére. A visszaút ismét pontosan egy óráig tartott. Hogyan nézett ki James naplója és hogyan nézett ki a niuei idegenvezető naplója azon a héten?

- a) Az idegenvezető naplójában a megfelelő naphoz írd be a bejegyzést: „várom Mr. James-t a repülőtéren.”
 b) Írd be a helyes dátumhoz James úr naplójába a „visszatérés Tongatapuba” bejegyzést.

Az idegenvezető naplója

3.	Hé	
4.	Ke	
5.	Sze	
6.	Csü	
7.	Pé	
8.	Szo	
9.	Va	

Mr. James naplója

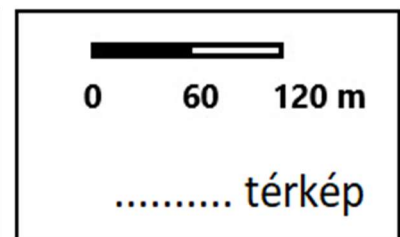
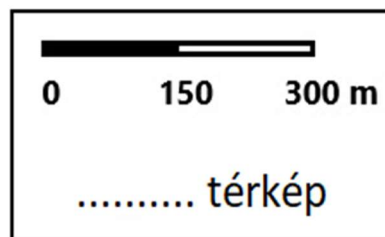
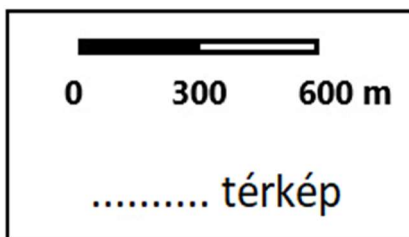
3.	Hé	
4.	Ke	9:00 – indulás Niuébe
5.	Sze	
6.	Csü	
7.	Pé	
8.	Szo	
9.	Va	

- c) Hány óra volt a tongatapu-i repülőtéren Mr. James gépének leszállásakor? Karikázd be a helyes választ:
 7:00 óra 8:00 óra 9:00 óra 10:00 óra 11:00 óra 12:00 óra

4. A következő ábrán ugyanaz a stadion és környéke látható három különböző léptékű térképen.

a) Minden grafikus léptékhez rendeld hozzá azt a térképet (A, B vagy C), amelyhez tartozik!

Karikázd be a helyes válaszokat az alábbi kérdésekre!

- b) Melyik térképről mondhatjuk, hogy a „legnagyobb” léptékű? A B C
- c) Melyik térkép mutatja a legtöbb részletet a stadion közvetlen környezetéről? A B C
- d) Melyik térkép a legpontatlanabb a távolságok mérésénél? A B C
- e) Melyik térkép mutatja a legnagyobb területet? A B C
- f) Mekkora a stadion rövidebb oldalának tényleges hossza? A mérést az A térképen végezd.
 30 m 65 m 114 m 260 m
- g) Mennyi a tényleges hossza a stadion hosszabbik oldalának? A mérést az A térképen végezd.
 80 m 100 m 176 m 400 m
- h) Mekkora területet ábrázol a B térkép?
 550 m x 680 m 245 m x 265 m 431 m x 466 m 980 m x 1060 m

5. A tanító néni házi feladatot adott a tanulóknak, hogy egy atlasz segítségével válaszoljanak a kontinensek és óceánok elhelyezkedésével kapcsolatos kérdésekre. Józsi azonban az iskolában felejtette a világtlaszát, és anélkül kellett megoldania a kérdéseket. Te is meg tudod csinálni? Karikázd be minden sorban a helyes választ!

- a) A Ráktérítő a nyugati féltekén áthalad a Csendes-óceánon. IGEN NEM
- b) A Ráktérítő a nyugati féltekén áthalad az Atlanti-óceánon. IGEN NEM
- c) A kezdő délkör a déli féltekén áthalad az Antarktiszon. IGEN NEM
- d) A kezdő délkör a déli féltekén áthalad Afrikán. IGEN NEM
- e) Az Egyenlítő a nyugati féltekén áthalad Dél-Amerikán. IGEN NEM
- f) A Baktérítő a keleti féltekén áthalad az Indiai-óceánon. IGEN NEM
- g) A Baktérítő a keleti féltekén áthalad az Atlanti-óceánon. IGEN NEM

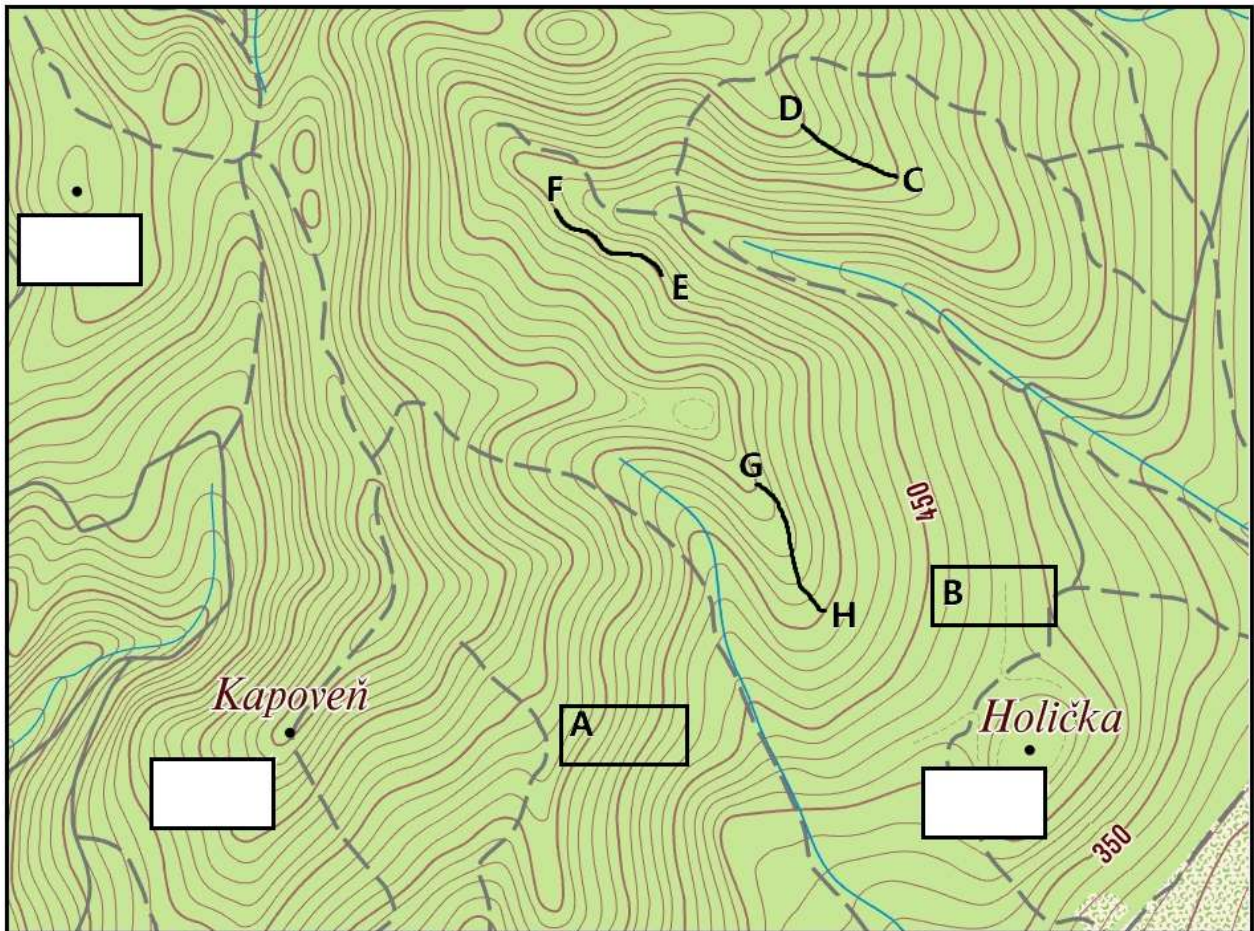
6. Karikázd be, kiket fenyegetne közvetlenül az alábbi tűzhányók kitörése:

a) HEKLA:	japánok	izlandiak	grönlandiak
b) VEZÚV:	rómaiak	szicíliaiak	nápolyiak
c) SANTORINI:	Görögország lakossága	az USA lakossága	Oroszország lakossága
d) MAUNA LOA:	irániak	új-zélandiak	hawaiiak

7. Dolgozz az alábbi turistatérképpel, és oldd meg a következő feladatokat!

- a) A következő táblázatból válaszd ki a térképen látható három hegy magasságát jelző helyes számokat, és írd be azokat helyesen az üres téglalapokba! A csúcsokat fekete pont jelöli.

275	734	429
841	525	704

- b) Pótold a hiányzó A és B betűket a következő mondatban, hogy az állítás igaz legyen!

A(z) téglalapban látható terep meredekebb, mint a(z) téglalapban látható terep.

Karikázd be a pontok helyére illő meghatározásokat a három, vastag fekete vonallal jelölt útszakasszal kapcsolatban.

- c) Dombnak felfelé tartó útvonal vezet.

a G-ből a H pontba az E-ből az F pontba a D-ből a C pontba a H-ból a G pontba

- d) Dombnak lefelé tartó útvonal vezet.

a D-ből a C pontba az F-ből az E pontba a C-ből a D pontba a H-ból a G pontba

- e) Sík terepen sétálhatunk tartó útvonalon.

a G-ből a H pontba az F-ből az E pontba a C-ből a D pontba a H-ból a G pontba

8. Pótold a hiányzó szavakat a közelmúltban történt földrengésről szóló újságcikkben!

2025. január 12-én a *R*.....-skála szerinti 6,7-es *er*..... földrengés rázta meg Oroszország és Mongólia határvidékét. A *sz*.....*sok* a földrengés*centrumát* a Föld felszíne alatt 10 km-es mélységben lokalizálták. A földrengés*centruma* 32 km-re található a mongol Turt városától, a Khvusgul-tó partján.

9. A folyóvíz jellemzőinél a kiemelt kifejezések közül válaszd ki és karikázd be a megfelelőket!

- a) A szárazföld felszínén található folyó vize egy völgyet hoz létre, amelynek keresztmetszete *U* / *V* alakú.
- b) A folyó „kanyarulatát” *meandernek* / *morénának* nevezzük.
- c) A folyó *felső* / *alsó* folyásán az üledékképződés (szedimentáció) jelentősebb, mint az erózió.
- d) A folyónak a tengerbe vezető torkolatát, amely *háromszög* / *tölcsér* alakú, tölcsértorkolatnak nevezzük.

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzent: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Preklad: RNDr. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2025